

Library of Congress Gr.
Periodicals Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVI

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, September 27, 1979

Nr. 225

ANDREI GROMYKA MELAVO IR MELUOJA

KURDAI UŽPUOLĖ CHOMEINIO RADIJO STOTĮ KASR EL ŠIRIN

IRANO KARIAMS PAVYKO ATMISTI IŠ KALNŲ
NUSILEIDUSIUS KURDUS

TEHERANAS, Iranas. — Gerai ginkluotas kurdų maištininkų būrys, nusileidęs iš gretimų kalnų, užpuolė Irano kariuomenės kontroliuojamą radijo stotelę ir padarė daug žalos.

Prie stotelės ištisas dvi valandas ėjo kovos. Kurdai apgadinę stotį ir pakenkę žinių perdavimui. Stotį saugojęs Irano kariuomenės dalinys prašė greitos pagalbos, nes jie patys vargu pajėgs apsiginti.

Kurdai pranešė, kad minėtoji radijo stotis skelbia melagingas žinias apie kurdus ir Kurdistaną. Jie neleidžia Chomeinio partizanams naikinti kurdų tautą ir skelbti neteisingas žinias. Irano kariai kontroliuoja kelius, bet kariams uždrausta lipti ir pasiekti kalnus, kur sūbėgo didelė kurdų dauguma. Chomeini partizanams išuždžius Pavės miestą pasilikusius kurdus, kurdai su šeimomis, palikę namus ir turtą, pasitraukė į kalnus.

KURDAI REIKALAUJA AUTONOMIJOS

Politinė kurdų organizacija reikalauja, kad Iranas duotų Kurdistanui autonomiją. Kol šios teisės nebus suteiktos Kurdistanui, tai kurdai tęs kovą prieš iranėčius, panaikinusius visas kurdų turėtas teises privilegijas.

Patys kurdai praneša, kad per paskutines tris dienas Irano partizanai nužudė 23 kurdus.

LIEPĖ ATIDUOTI VISUS GINKLUS

Irano vidaus reikalų ministeris paskelbė naują "religinio vado" Chomeini įsakymą visiems krašto gyventojams kurdams atiduoti visus ginklus. Įsakymas liečia kurdus, kovojančius už autonomiją.

CHOMEINI NEKENČIA KURDŲ DEMOKRATŲ

Irano "religinio vado" (taip pirmą kartą oficialiai buvo pavadintas mulla Chomeini) įsakymas lietu ne visus kurdus, bet tik kurdų Demokratų partijos narius. Matyt, kad mulla Chomeini yra pasiruošęs stipriai bausti demokratų partijos narius, pasiryžusius siekti nepriklausomybės. Jau anksčiau kurdai demokratams paskelbė, kad jie neturėjo jokios bėdos su iranėčiais, bet jie niekad nepamirš mulos Chomeini ir jo šalininkų, kurie pakeitė Kurdistano karo vadus, pasižadėjusius laisvę.

KALENDORĖLIS

Rugėjo 27: Hiltruda, Vincetas P., Daugailė, Žilvytė, Kovaldas, Taurimas.

Saulė teka 6:42, leidžiasi 6:41. Oras šiltas.

kytis sutarčių, padarytų su Irano šachu, kurdus apgavo ir labai žiauriai juos žudė ir tebežudo. Irano gyventojai jau nebepatiria tarpusavio kovų. Jiems įgriuso tikybinių sukelta neapykanta ir atneštos žudynės.

LENKAI IŠKĖLĖ BYLĄ RUSAMS

VARŠUVA. — Lenkų opozicijos organizacija, pavadinta "Visuomenės Savisaugos Komitetas", savo paskelbtame pareiškime pareikalavo išaiškinti ir nubauti tautų žudymu prieš lenkus nusikaltusius sovietus, tuo būdu pajudinant kebliausią "tabu" Lenkų Liaudies Respublikoje.

Iš 1939 metais sovietų armijos suimtų 230,000 lenkų kareivių, sakoma tame "Komiteto" pareiškime, tik 82,000 išliko gyvi; nuo 1939 iki 1941 metų užėmė rytinę Lenkiją sovietiniai valdžios organai vedė sistemingą išnaikinimo politiką, pirmoje eilėje prieš gyventojus, lenkus. Nuo 1.6 iki 1.8 milijono iš toje srityje suimtųjų žmonių buvo belaisviai, paversti arba per prievartą apgyvendinti šalies priekarių srityse, kur nuo šalčio ir bado mirė 600,000 žmonių. 1944 metais sovietams grįžus, lenkų gyventojai tose srityse toliau buvo naikinami. Dešimčiai tūkstančių AK (Armija Krajowa) narių ir lenkų valdininkų, kovojusių prieš NS (nacionalistus), buvo areštuoti ir nusmerkti. Tik maža dalėlė išliko gyvų, rašo Komitetas.

1943 metais masinėse kapinėse miške prie Katyno buvo rasti lavonai 4500 lenkų kareivių, kuriuos nužudė sovietų saugumas, rašoma tame Komiteto pareiškime. Sovietų Sąjungos valdžia iki šiai dienai nepakaltino stalininio tautų žudikų režimo ir Lenkų Liaudies Respublikos valdžia dėl Katyno ir kitų genocido veiksmų piktadarių visai nekaltelia, bet visokiais būdais veikia, kad nieko apie tai ne tik nebūtų rašoma, bet ir kalbama.

— Nors Gerald Fordas dar nepaskelbė savo kandidatūros į Baltuosius Rūmus, tačiau atsiranda vis daugiau rėmėjų respublikonų eile ir viešos opinijos centruose. Dabar pirmaujančias kandidatas yra buvęs Kalifornijos gubernatorius Ronaldas Reaganas. Ypatingai jo pozicija sustiprėjo Kalifornijos respublikonams nutarus, kad laimėtojai valstyje gauna visus balsus konvencijoje. Kalifornijos atstovai sudaro 17% visų konvencijos dalyvių.

— Bėginas atsakė kalbėti su Amerikos juodųjų vadu Jacksonu ne todėl, kad jis juodis, bet todėl, kad jis turi ryšius su Afrikos teroristais ir nedaug galės padėti taikai įvesti.

— Ispanijoje vaskai teroristai nušovė San Sebastiano provincijos gubernatorių.

— Šveicarijoje trečiadienį aukso uncija kainavo \$372.

Sekretorius Cyrus R. Vance jau kalbėjosi su Andrei Gromyka apie sovietų karo jėgų atšaukimą iš Kubos. Tuo reikalu jie toliau tęs pasitarimus.

SAN SALVADORE SPROGUSI BOMBA UŽMUŠĖ DU ŽMONES

POLICIJA NEPAJĘGIA SURASTI DAZNEJANČIŲ
PASIKESINIMŲ ORGANIZATORIŲ

SAN SALVADOR, Salvadoras. — Antradienio vakarą ir trečiadienio rytą San Salvadore, Salvadoro sostinėje, buvo iš vežimų metomi ryšuliai atsiritę šaukimo, kviečiančių gyventojus pasisakyti prieš dabartinę vyriausybę ir amerikiečius. Atsisaukimai pataria gyventojams siekti tokios Centrinės Amerikos, į kurią būtų sujungtos kelios nedidelės valstybės ir įvesta darbininkų demokratija.

Antradienio vakarą viename atsisaukimų ryšulyje buvo įdėta bomba, kuri sprogo ir užmušė du žmones. Policija ieško atsisaukimų platintojų. Policija tikisi surasti ir bombos gamintojus, ir ją išmetusius dviejų žmonių žudikus.

NIKARAGVON BUS IVEŠTA DEMOKRATIJĄ

Iš Nikaragvos ateinančios žinios sako, kad sandinistų tarpe eina dideli debatai, bet didelė dauguma laimi demokratinis elementas. Įtakingiausias yra Pastora, kuris visą laiką stojo už visiemis priimtina demokratine santvarka.

Revoliuciją sukelti norėjusieji maištininkai pradėjo persimetę į Kostą Riką, o dabar sugrįžo į Salvadorą. Dabar jie stengiasi įvesti "darbininkų demokratiją" ne tik Salvadore, bet ir kitose Centrinės Amerikos valstybėse. Policijai sunku juos suvaldyti, nes visi yra nauji žmonės. Salvadore anksčiau negyveno. Jie gali padaryti daug žalos ne tik Salvadoro ūkiui, bet ir krašto gyventojams.

Nikaragvos gyventojų dauguma yra linkusi prie spaudos, žodžio ir sąžinės laisvės. Kur links Nikaragva, ten links ir Salvadoras.

— Ispanijoje vaskai teroristai nušovė San Sebastiano provincijos gubernatorių.

— Šveicarijoje trečiadienį aukso uncija kainavo \$372.

Neleidžia atkasti Presley'kopo

MEMPHIS, Tenn. — Baptistų ligoninės daktarai ir pareigūnai protestuoja prieš žymaus dainininko Elvis Presley kopo atidengimą ir naują chemijos analizę. Jie tvirtina, kad jų ligoninėje buvo padarytas žudymas ir įstirta mirtis. Jiems atrodė, kad uabar nėra reikalinga, kad kartą kasinėti ir tyrimu jo palaidus, kurie jau buvo ištirti ir valstybės ištaigoms apie juos pranešta. Be to, nežinint ir rezultatus, niekas jau neatgaivins ne laiku mirusio dainininko.

Bet kitaip į reikalą žiūri prokuratura. Išaiškinta, kad Preslev gydytojas jam prirašydavo tokius narkotikų kiekius, kurių jis neturėjo teisės duoti. Už šitokią darbą prokuratura nori traukti jį teisman, kad ir kiti gydytojai panašiai nepasielgtų.

Panama žadėtus pinigus gaus

WASHINGTON, D.C. — Praeitą savaitę buvo susidarys įspūdis, kad JAV Kongresas, nesiskirdamas reikalingą sumą Panamos kanalui tvarkyti, sulaužys pasirašytą ir patvirtintą Panamos kanalo sutartį. Atstovų rūmams atsisakius skirti kanalo reikalingą pinigų Senatui tuo įspūdis buvo svaistė reikala, pakeitė anksčiau turėtas pozicijas ir trečiadienį vėl pasiuntė viską į Atstovų rūmus. Manoma, kad dabar jokių nesusipratimų Atstovų rūmuose nebus, klausimas bus dauguma patvirtintas.

Prezidentas Carteris ir Valsybės departamentas buvo susirūpinę šiuo nutarimu. Būti kildar vienas rūpestis administracijai, bet dabar jis bus išlygintas.

— Nepasitikėjimas Rusija padidėjo ne vien dėl brigados Kuboje, bet ir dėl sumažinimo karinių pajėgų centrinėje Europoje ir karo laivų apribojimo Indijos vandenynė. Visa tai atliepė į SALT II sutarties patvirtinimą.

— Elektros baterijomis varomi automobiliai bus brangesni.

TVIRTINO, KAD NEBUVO ATOMO RAKETŲ, BET JOS BUVO

PREZ. CARTERIS PATVIRTINO, KAD KUBOJE
YRA KOVAI PARUOSTI RUSŲ DALINIAMS

NEW YORK, N.Y. — Kuboje

nėra jokios sovietų kariuomenės, port rašo, kad diplomatinuose sluoksniuose palankiai sutiktos paties Valsybės sekretoriaus Cyrus Vance derybos su Sovietų Sąjungos pareigūnais dėl brigados Kuboje. Tačiau daugelį nustebo aukštų CIA pareigūnų pareiškimai, kad ten ta brigada gali būti apmokymo bei kitiems tikslams. Keliamos abejonės dėl šios organizacijos pajėgumo, daugeliui žinant, kad Europos valstybių kariuomenių vadovybės savo apmokymus kareivius net į miestą neleidžia, tuo labiau į svetimas valstybes.

Be to, prezidentas pridėjo, kad tuo reikalu dabartiniu metu eina pasitarimai tarp sekretoriaus Vance ir užsienio reikalų ministerio Gromykos. Prezidentas nenorįs kištis į šį reikalą, kol tie pasitarimai nebus užbaigti. Vance tuo reikalu jau tarėsi su Gromyka ir su ambasadoriumi Dobryninu.

Netolimoje ateityje prezidentas ruošia platų pranešimą krašto gyventojams apie sovietų karo jėgų permetimą į Kubą. Prezidentas nenorįs tuo tarpu plačiau apie tai kalbėti, kol eina pasitarimai toms jėgoms išvežti iš Kubos ir nevežti jų į jokią kitą Vakarų žemyno teritoriją, bet gražinti į Sovietų Sąjungą.

— Gromyka melavo anksčiau, jis meluoja ir šiandien. — pareiškė senatorius Henry Jackson. — Prieš 17 metų Gromyka labai garsiu tonu Jungtinėms Tautoms pasakojo, kad jokių atomo-raketų Kuboje nėra ir Sovietų Sąjunga nesirengia jų ten įrengti. Tuo tarpu sovietų inžinieriai trijose Kubos vietose ruošė gilius šulinius Kubon vežamoms raketoms įstiprinti. Prezidentas J. Kennedy pasakė kalbą krašto gyventojams, parodė Kuboje kasamus šulinius sovietų raketoms ir pareiškė ultimatumą sovietų valdžiai.

Visas pasaulis tada pamatė Gromykos paskelbtą melą. Amerikos aviacija ir laivynas žinojo apie sovietų transporto laivus, iš Juodosios jūros iplaukusius į Dardanelus ir vežiusius pačias naujausias to meto atomines rusų raketas. Tuometiniam sovietų premjerui kito kelio nebeliko, kaip atšaukti raketas iš Kubos ir užmiršti apie norą iš Kubos griauti visus rytų pakraščio Amerikos miestų ir pramonės centrus. Senatorius Frank Church jau televizijoje parodė Kuboje. Havanos priemiestyje išlipančius sovietų karius. Reikia manyti, kad parodys ir daugiau įrodymų.

Dobryninas tvirtino, kad Kuboje nėra kovai paruoštos sovietų brigados, bet tikta mokamasis sovietų armijos dalinys. Sovietų kariai nori apmokyti Kubos karius, kaip vartoti modernius ginklus ir sudaryti stiprios modernios kariuomenės jėgą.

Be priimtų įstatymų, Illinois gubernatorių rūpinais ir prezidento rinkimais.

— U.S. News & World Report rašo, kad diplomatinuose sluoksniuose palankiai sutiktos paties Valsybės sekretoriaus Cyrus Vance derybos su Sovietų Sąjungos pareigūnais dėl brigados Kuboje. Tačiau daugelį nustebo aukštų CIA pareigūnų pareiškimai, kad ten ta brigada gali būti apmokymo bei kitiems tikslams. Keliamos abejonės dėl šios organizacijos pajėgumo, daugeliui žinant, kad Europos valstybių kariuomenių vadovybės savo apmokymus kareivius net į miestą neleidžia, tuo labiau į svetimas valstybes.

Paskelbęs, anot sen. Jacksono, didelį melą, A. Gromyka pradeda pamokslauti. Jis ir toliau tvirtina, kad Sovietų Sąjunga norėtų palaikyti ne tik gerus, bet ir draugingus santykius.

— Kad tie santykiai būtų geri, — toliau Jungtinėms Tautoms pasakojo Gromyka. — turime laikytis taikaus sugyvenimo principų ir nesikišti į kitų valstybių vidaus reikalus.

— Sovietų Sąjunga ir kitos socialistinės bendruomenės valstybės niekad niekam negrasino ir niekam negrasina dabar. — pasakė Gromyka. — Bet jeigu kas bandys kęsti į mūsų vidaus reikalus, tai mes imsime priemonių.

Sovietų karo jėgų siuntimas į Kubą nesiskaito kišimusi į kitos valstybės vidaus reikalus, sovietų aviacijos ir tankų siuntimas į Afganistaną nesiskaito kišimusi į kitų valstybių vidaus reikalus; sovietų karo jėgų siuntimas į Lietuvą, Latviją ir Estiją nesiskaitomas įsikišimu į svetimos valstybės reikalus, bet jeigu kas pasiųstų tankus ar aviaciją į bet kurią rusų pavergtą Rytų Europos ar Azijos tautą, tai rusai griežtai priešintųsi.

Melagingi Gromykos pareiškimai sukėlė pasipiktinusių komentarų ne tik Jungtinėse Tautose, bet ir visoje Amerikoje.

JAMES THOMPSON
Governor, Illinois
Be priimtų įstatymų, Illinois gubernatorių rūpinais ir prezidento rinkimais.

Cicero Balfo skyriaus minėjimas

Rugėjo mėn. 23 d. šios šalies organizacijos iškilmingas minėjimas prasidėjo pamakdomis Sv. Antano parapijos salėje. Mišias atšakojo ir tai proga, kad šio parapijos pastorius kun. P. Padlaba. Pamaklų metu giedojo solistė Danutė Stankaitė ir muz. A. Skirdulio vadovaujamas parapijos choras.

Po pamaklų visi susirinko į parapijos salę, kur buvo tęsiamas šis minėjimas.

Salėje buvo papuoštas stalas su a. a. prel. Albaviciaus portretu, Amerikos ir Tautinė vėliavos lyg ir asistavo didžiajam Cicero parapijos vyrui. Jo gyvenimo metu ir šis šalpos skyrius įsikūrė Cicero mieste.

Susirinkimą atidarė skyriaus pirm. p. O. Zailskienė. Pasveikinusį visus susirinkusius, pirmininkė pakvietė vienos minu-

tės atsisojimui pagerinti mirusius šios kolonijos narius. O jau nemažas skaičius iškeliavo amžino poilsio vietą. Pirm. O. Zailskienė trumpai perbėgo šio BALF'o skyriaus 35-rių metų uueitą kelią nepailstamą darbą šalpos reikalingiems. Priminė, kad a. a. prel. Albaviciaus pastangomis šis BALF'o skyrius buvo įsteigtas prieš 35-rius metus ir sėkmingai veikia iki šios dienos. Šio skyriaus priekyje yra buvę šie aktyvūs žmonės: Zakaras, K. Devaikiš, Zelma, Ašolis ir kt. Ponia apgailestavo, kad Centro Valdybos pirm. p. M. Rudienė negalėjo galyvauti, nes paskutiniu momentu ji prancė, kad apsigirsi.

Į prazidiumą tapo pakviesti: p. A. Dzironas, dr. P. Kisielius, A. Baronas, kun. P. Padlaba, dr. P. Atkočiūnas ir P. Paulėnas. Šios dienos programai praves-

ti, ponia pakvietė dr. Budininką.

Kadangi M. Rudienė nagalejo dalyvauti, tai jos vietoje žodį tarė BALF'o direktorius A. Dzironas. Jis papasakojo apie šios valdybos sudarymą prieš vienuolika metų. Būta didelių sunkumų, nes niekas nenorėjo šio darbo apsiimti. Senoji valdyba grįžta atsiskaitę ir visas reikaldas perkibę ore. Galų gale ponia Zailskienė sutiko ir tada vien iš moterų buvo sudaryta valdyba. Pašisekė, ir skyriaus darbas labai gerai tęsiasi, toliau.

Ponia O. Zailskienė prisiminė, kaip prieš 41-į metų, 1908 spalio mėn. 9 d., senoji valdyba atsiskaitė nuo darbo ir joms, moterims, teko apsiimti šias pareigas. Gerai, kad daugelis sutiko padėti naujai valdybai. Išjungė didelis skaičius talkininkų, aukų rinkėjų. Ir šiandien toje pačioje valdyboje dar tebedirba trys moterys — tai O. Zailskienė, B. Botušienė ir M.

Pajungo pajungo vaizdas

mėnienė. Vėliau į valdybos darbus buvo įtraukti ir vyrai. Per 11 metų ši valdyba yra surinkusi virš 35.000 dol. pinigais, toms suaukotų rūbų ir kitokiais dalykais. Tai tik skaičiai, o kur visas darbas, pastangos, rūpinimasis, kas pinigais neįvertinama. Surenkamų aukų skaičius augo kas metai ir štai, 1978 metais, pasiekė rekordinį skaičių. Tą galėjo padaryti tik pasišventę aukų rinkėjai ir vis duosnesnė aukotojų širdis.

Toliau sekė BALF'o skyriaus veikėjų ir aukotojų atžymėjimai. Tam tikslui tapo pagaminę specialūs ženklukai. Skyriaus pirmininkė, padedant jaunuoms talkininkėms, įteikė atžymėjimo ženklus šioms veikėjom ir aukotojoms: P. Dvilaitienei, J. Švedui, Geniui, A. Baronui, J. Arštikiui, dr. P. Kiseliui, dr. P. Atkočiūnui, dr. F. Kaunui, J. Grybauskui, J. Dekeriui, abiejams LB pirmininkams ir daugeliui kitų.

Pabaigai trumpa žodį tarė kun. P. Padlaba, dar kartą, kaip ir pamokslas, pažymėdamas, kad ši organizacija tai artimo meilės ir vargą patekusio lietuvių paguoda, pagalba. Dr. Kisielius pasidžiaugė, kad šioje organizacijoje taip darniai dirba visų isitikinimų žmonės, visi stengiasi pagal savo išgales aukoti.

— Ir aš didžiuojuosi šiuo skyriumi, kuris yra pavyzdin-giausias visoje Chicagos apylinkėje. — Visi mes esame BALF'o veikėjai ir ateityje stengsimės tokią būti, — pabrėžė dr. Kisielius.

Antroje susirinkimo dalyje sekė skyriaus reikalai: praėjo susirinkimo protokolo skaitymas, skyriaus įžrininko pranešimas ir kontrolės komisijos akto skaitymas. Visų džiaugsmui, senoji valdyba sutiko dar vieniems metams eiti savo pareigas. Tuo būdu apsieita be rinkimų ir valdyboje liko: O. Zailskienė, Memėnienė, Zailskas, B. Motušienė, Pr. Paulėnas ir L. Dubauskienė. Kontrolės komisija palikta irgi ta pati: inž. Džaulis, mok. Tauginas ir Lascinskas.

Dalyvių pasisakymo metu, dr. Kaunas paklausė, kur daugiausia tos surenkamos aukos yra nukreipiamos? Į tai atsakė p. Dzironas, kad didžiausia dalis eina už geležinės uždangos ir Sibire vargstantiems ir kenčiantiems lietuviams parenti. P. A. Baronas dar pastebėjo, kad okupuotos Lietuvos spauda taip nepuola nei VLIK'o, nei ALTOs, ar L. Bendruomenės, kiek žiaurių atakų gauna BALF'as. Tai ir okupas duoda mums suprasti, kaip svarbus yra BALF'as ir kaip jis nepa-cieniamas okupanto. Dr. Kaunas buvo patenkintas tokiu atsakymu ir aš manau, kad jis išprovokavo tokią atsakymą, norėdamas, kad žmonės žinotų ir

būtų duosnesni. Po susirinkimo, kuris praėjo labai greitai ir sklandžiai, visi buvo pavašinti kavute ir sumuštiniais.

Nuo spalio mėn. 1 d. vėl aukų rinkėjai išeis į gatves, lankys visus lietuvius. Būkime pasirošę ir atiduokime savo auką, gal dar gausesnė, šiam labdaros tikslui. BALF'as daugeliui mūsų lietuvių Sibire ir kitur už geležinės uždangos pradiugins širdis ir tie žmonės žinos, kad mes, esą laisvuose kraštuose, nepamirštame vargstančių ir padedame kiek tik mūsų jėgos ir galimybės leidžia.

Ap. Skopas

Jau atvirai kalba apie atominį karą

ZENEVA, Šveicarija. — Pasaulinė Bažnyčių Taryba paskelbė, kad šiam (dvidešimtajam) šimtmečiui besibaigiant, viską naikinantį atominis karas yra galimas.

Tos tarybos generalinis sekretorius Philip Potter pasakė, kad pusė mokslininkų visame pasaulyje užimti vis naujesnių, vis „geresnių“ ginklų gamybą. Daugelis mokslininkų nebeslepia savo gilaus susirūpinimo dėl savo darbų moralinių pasekmių.

Praeitą liepos mėnesį Massachusetts Technologijos Institute Bostone įvykusios mokslininkų, inžinierių, teologų ir bažnyčių delegatų konferencijos buvo priimta rezoliucija, kurioje, prašaujama, kad dar šiam šimtmečiui nepasibaigus atominis karas yra galimas.

— (Washingtono kūrsojo) žinios, kad Sovietų Sąjunga rodo vis didesnę aktyvumą per savo delegatus iš pavergtų Rytų Europos tautų ir tų tautų kilmės žmones. Ypačingai tai akreipia dėmesį žinių rinkimo operacijų žinovai.

A GREAT NEW SAVINGS ACCOUNT FROM STANDARD FEDERAL SAVINGS

The STANDARD PLUS® Account offers a number of financial services conveniently packaged to help you manage your money better. It's the savings account that has all the features of a passbook PLUS a whole lot more!

- + HIGHER THAN BANK INTEREST RATES for your money.
- + FEE PAID TRAVELERS CHECKS and free notary service.
- + PRESTIGE® emergency cash service available in 4500 savings and loan locations in the U.S.
- + MONEY SERVICES at participating Jewel Food Stores to make deposits, withdrawals and to cash checks.
- + AN ITEMIZED MONTHLY STATEMENT showing all transactions made in your account.
- + ATTRACTIVE PLASTIC ACCOUNT CARD replaces the cumbersome passbook.

- + IDENTIKEY security service for quick and positive signature verification.
- + TRANSMATIC SAVINGS automatically transfer funds from your checking account to your STANDARD PLUS® account.
- + TRANSMATIC LOANS automatically makes your Standard Federal mortgage payments each month.
- + DIRECT DEPOSIT of your government checks each month to your STANDARD PLUS® account.

You will appreciate the many benefits offered by the STANDARD PLUS® Account. Write for all the facts or stop in at any of our nine convenient locations and see a savings counselor for complete information.

STANDARD FEDERAL SAVINGS
ASSETS OVER \$495,000,000

HOME OFFICE:
4192 Archer Avenue, Phone: 847-1140
Garfield Ridge:
6141 Archer Avenue, Phone: 767-5200
47th and Rockwell:
2555 West 47th Street, Phone: 523-1083

Hickory Hills:
9357 South Roberts Road, Phone: 598-5050
Hickory Hills:
Hill Creek Shopping Center, Phone: 599-1977
Downers Grove:
5100 Forest Avenue, Phone: 963-1140

Lombard:
23 North Main Street, Phone: 627-1140
Aurora:
301 West Galena Boulevard, Phone: 892-1140
Boulder Hill:
21 Boulder Hill Pass, Phone: 857-1166

ENERGY WISE

Organize car pools to save gasoline.
Don't be a Born Loser!

KNOW YOUR HEART

HELP YOUR HEART FUND
HELP YOUR HEART

Forging Fuel Economy

Some 180 typical American homes can be heated for a year with the fuel savings a Chevrolet auto plant in Detroit is getting from car parts before they even go into the automobile. The fuel gas is being saved at Chevrolet's Detroit Gear & Axle plant in a simple metal testing procedure being performed here by Hazella Fuqua. The electronic apparatus identifies pinion gear forgings which need to be heat treated before they can be machined. Formerly all pinion gear forgings were put through the heat treating furnace. By selecting only the ones which need the heat treatment, some three million cubic feet of gas per month, or 26 million cubic feet a year, are saved.

ALGIS TRUCHANAS

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

(Tęsinys)

Pasisodinęs John Murphy prie baro, užsėdėjo po stiklinę ir pradėjo jį klausinėti apie Truchaną. Man rūpėjo patirti, kiek jis jį pažino ir kokie buvo jų ryšiai. Truchano nepažinau, užtat norėjau iš kiekvieno žmogaus ištraukti galimai tikslesnį žinių. Jeigu australiečiai yra labai geros nuomonės apie Algį Truchaną, tai aš norėjau patirti, kokia buvo tos pagarbos priežastis.

— Jeigu aš šiandien esu "Wrest Room" hotelyje ir Casino pralošiau 80 dolerių, tai daugiausia dėl Truchano. Mudu esame iš vieno krašto, todėl aš noriu jį artčiau pažinti.

— Mes žinojome, kad Truchanas buvo lietuvis, bet aš nežinau, kaip jis galėjo risti su amerikiečiais, — pasakė mano sutiktas žmogus.

Aš sakiau, kad esu Amerikos lietuvis, jam aiškinau, bet jis, matyt, nekrepė dėmesio.

— Čia turime gerą Casino, tai pas mus visuomet yra garsioji žmonių. Iš visos Australijos atvažiuoja aukšti ponai laimėti išbandyti. Australijoje nėra kito casino, tik tai mūšiški, todėl labai dažnai jie čia suvažiuoja. Ne vienas iš šio casino išvažiuo turtingas... Jis nušlavė visus pinigus ir išvažiuo.

— Kelis kartus bandžiau praturtėti ruletėje, bet man nepavyko, — jam aiškinau.

— Iki šio meto galėjo nesisekti, bet pas mus gali pavykti, — jis man dėstė.

— Gali ir taip būti, — jam atsakiau. — Reikės pabandyti.

Tuo tarpu mudu jau ištuštinom po stiklinę, ir aš paprašiau kelnerį, kad pripiltų dar po vieną. Aš jam toliau pasakojau apie savo keliones. Pasakojau, kad buvau Sydnejuje, Perthė, o iš ten atskridau į Tasmaniją. Pasakiau, kad rengiuosi čia pabūti bent tris ar keturias dienas. Baigęs savo stiklinę, jis užsisakė sau ir man. Aš atsiskakinečiau, bet jis spyrėsi, kad turiu priimti ir jo stiklinę. Pradžioje atsiskakinečiau, bet vėliau buvo nepatogu. Matyti, kad jam doleris ne tiek daug reikėjo, o gal norėjo parodyti tą smanišką draugingumą. Jis vis man pri-

mindavo, kad išbandyčiau savo laimę.

Paklausiau ir nuėjau. Jis kartu su manim įžengė į Casino. Nusipirkau čipsų ir pasakiau, kad noriu išbandyti laimės. Porą kartų prakaisau po dešimkę, o vieną kartą laimėjau \$30. Vėliau ne tik pralaimėjau, bet netrukus ir tuos prakaisau.

Kai pralošiau \$80 dolerių, tai bagiau. Žinojau, kad man pinigais lošti šioje valstybėje nesiseka.

Pasitraukus nuo ruletės, prie manęs vėl priėjo John Murphy, kaip vadinosi tas vietinis. Jis patarė nenusiminti. Paramino, kad kita diena gali būti laimingesnė.

Ponas Murphy, mat, laiko turėjo ir visus ten pažino. Kai patyrė, kad aš pralošiau, tai jis užsakė stiklinę prie baro.

Jis jau buvo perskaitęs mano vizitinę kortelę ir pradėjo klausinėti, kaip Chicago atrodo, koks yra mano biuras.

— Pas mus užvažiuoja daugiausia australiečiai, kiniečiai, o paskutiniaisiais metais čia užsuka japonai... Jie turi pinigų, — jis man aiškina. Kiek palaukęs, jis dar pridėjo:

— Tai esi jankis.

— Esu amerikietis, bet ne jankis, — jam paaiškinau. — Esu amerikietis, bet lietuvis.

Papasakojau, kur Lietuva ir ką aš Amerikoje darau.

— Kelis lietuvių ir aš pažįstu, — jis man pasakė. — Vieni čia gyvena ir tebegyvena. Pažinau Algį Truchaną...

Mano akys sužibėjo. Sutikau pirmą žmogų, kuris Truchaną pažino. (Bus daugiau)

Remove hard callus skin without cutting, scraping!

From feet, hands, elbows. Doctors find that hard, thick calluses often can be softened and removed medically. The same ingredient doctors find so effective is available in DERMASOFT™ Medical Formula for Hard Callused Skin.

For your headache get extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength. More strength than any regular headache tablet. And Anacin combines that strength with safety.

Like all leading headache tablets, Anacin starts with a pain reliever recognized safe. Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

TRYŠ NAUDINGOS KNYGOS

DABAR LAIKAS ĮSIGYTI ŠIAS NUPIGINTAS IR LABAI NAUDINGAS KNYGAS:

- 1 — Leonardo Šimučio AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA 500 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 2 — Prel. J. B. Končiaus ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS 494 psl. Kieti viršeliai \$5.00
- 3 — Henriko T. Tamašausko LIETUVIŠKASIS PAMARYS 340 psl. Minkšti viršeliai \$6.00
Su žemėlapiu, daug paveikslų.

CEKĮ PRASOME PASIŪSTI, PRIDEDANT 50 CENTŲ UŽ PERSIUNTIMĄ, TOKIU ADRESU:

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

Vladas Rasčiauskas, Wide World Tours bendrovės prezidentas, nusifotografavo Madride, Cibele aikštėje, prie Cervanteso paminklo. Paveikslas priesakyje matome keliautoją Rasčiauską, o šalia jo peties ant asiluko joja Sančo Panza. Kitoje paveikslų pusėje — Don Kichotas, iškėlęs kardą.

ST. PETERSBURG, FLA.

Balfo 143 skyrius vykdo visą eilę Rudens vajuos darbų.

Vajuos atidarymas įvyks š.m. spalio mėn. 4 dieną su išvyka į gamtą Seminole parke #9 paviljone. Ten bus galima gauti karšti pietūs, bus turtinga loterija, šokiai ir žaidimai.

Po išvykos į gamtą bus vykdoma vajuos rinkliava, lankant St. Petersburgo lietuvių po namus. Yra sudarytos šešios rinkėjų grupės: p. S. Vaškys lankys Belle Vistoje gyvenančius lietuvių; p. O. Kindurienė — Gulfport lietuvių; p. O. Galvydienė su p. J. Valausku — St. Pete Beach, Treasure Island, Madeira Beach ir kitur; Rožė Plepienė — Vina del Mar ir kitur; A. Miliauskienė — North, E. Petersburg; V. Kriaučiūnas

— didžiulius apartamentus.

Taigi, baltininkai, nesigalėdami savo laiko ir išlaidų, renka aukas, eidami namas iš namo, belsdami į gerasidžių duris, nes tikslas yra kiti — padėti savo broliams ir sesėms, varge esantiems; tai yra mūsų visu šventa pareiga.

Kviečiame visus lietuvių prisidėti kuo kas gali.

Skyriaus pirmininkas
J. Valauskas

Mūsų spaudoje

St. Barzdukas peikia naująją LB tarybą

Draugo 223 nr., rugsėjo 21 laidoje, Stasys Barzdukas, norėdamas įvesti į LB tarybą apylinkių, apygardų atstovus ir visus krašto valdybos narius, išpeikė ir labai nuvertino dabartinę LB tarybą:

"Štai išsirkome LB jau IX-tąją tarybą, ir viešumoje pasigirdo balsų, kad joje nemaža narių, kurie nuo bendruomeninio gyvenimo toli. Taryboje esą net ir tokių, kurie visai nepažįsta šio gyvenimo, nėra buvę net apylinkės susirinkime, nemoka tautinio solidarumo įrašų ir t.t. Iš tokių Bendruomenė naudos arba neturėsianti, arba turėsianti nedaug. Pasigirsta taip pat siūlymų, kaip reikėtų JAV

KOVOSE DĖL ZARASŲ KRAŠTO

KAZYS ALIŠAUSKAS

I Zarasų kraštą patekom 1919 kresni, gražiai nuangę, moterys m. liepos mėnesį. Baigęs Karo gražios. Gyveno sodžiuose. Kai mokyklos l laidą, buvau paskirtas į 2 pėst. pulką, kuris tuo metu kariavo su bolševikais ir buvo užėmęs pozicijas abipus Aleksandravėlės bažnytkaimio. Dar tebevykstant iš Obelių geleinkelio stoties į pulką pastebėjau šio krašto nepaprastą grožį: daug didesnių ir mažesnių ežerų, kalnai ir mažesni kalneliai apaugę medžiais, pievos ir derlingi laukai; nebėra smėlynų, kaip kad teko matyti Varėnos apylinkėse. Juo artyn keliavau link Dusėtų ir Zarasų, tuo gražiau buvo. Vieną gražų vaizdą pakeisdavo kitas dar gražesnis. Man, Sūdavo lygumų gyventojui, toks jvaizdumas teikė nepaprastai malonų vaizdą, gerėjau jį.

Atvykęs į pulką susipažinau su aplinka. Vietos gyventojai vien lietuviai, labai malonaus būdo, aukšti arba vidutinio ūgio,

LB tarybą pertvarkyti, kad ji geriausiai atliktų jai tenkančias darbus planavimo bei priežiūros funkcijas. Prie šių balsų, kitų skatinamas, taip pat prisidėjo ir aš, kuriam jau nuo senų rūpi, kad kiekvienas JAV LB organas atliktų savo uždavinius ko kompetingiausiai bei geriausiai."

Norėdamas įrodyti savo tezes, Barzdukas visai susimaišo ir sumaišo tarybos ir valdybos funkcijas:

"Taip pat LB taryboje sprendžiamąjį balsą turėtų turėti ir visi krašto valdybos nariai. Šitaip sudaryta taryba stovėtų labai arti LB gyvenimo, gerai pažintų jos reikalus, orientuotųsi, kas Bendruomenės gyvenime galima ir ko vengtina, svarbiausia, kad tokia taryba geriausiai galėtų vykdyti ir savo pačios nutarimus."

Taigi ta Barzduko LB man atrodo kaip Babelio bokštas, kurio statytojai tarp savęs nesusikalba ir laikosi vien propagandos dėka. Prieš rinkimus J. Janušaičio ir kitų propagandinuose raštuose visi kandidatai atrodė geri ir gražūs, tik dabar pats Barzdukas juos peikia.

K. Petrokaitis

miant. Kai tik bolševikai pajudėjo link mūsų sargybų, vietos gyventojai tuojau pranešdavo mums. Netikėtumų nebūdavo, bet tekdavo stropiai budėti. Neatsilikdavo ir mūšiški, mes taipogi pūdavome bolševikų sargybas. Teki žvalgomieji veiksmi ir susirėmimai tęsėsi veik per mėnesių. Įkyrėjo, laukėme puolimo, kad išvyktų prieš šį Lietuvos. Lietuvių vietų gyventojai kai tik susitikdavo su mūsų kariais, maldaudavo greičiau pulti ir išvyti bolševikus. Mes juos ramindavome pažadais, kuriuos ištesėjome.

Lietuviai ruošėsi puolimui, kurį pradėjo rugpjūčio 23 dieną, vadovaujant vyriausiam karo vadui, generolui Silvestriui Žukauskui. Puolimo tikslas išvyti bolševikus iš Lietuvos teritorijos ir prieiti Dauguvos upe. Šiam puolimui kariuomenės vadovybė sutelkė jėgas, kurias tik buvo galima paimti ir panaudoti.

(Bus daugiau)

TMI naudinga pamoka

WASHINGTON. — Trijų Mylių Saloje veikusi ir sugedusi atominė jėgainė, iki šiol tebetaisoma, yra įskalbintas patvirtimas, kad per anksti pradėta atomų branduolinių kintykčių darba.

Atomo saugumo inžinierius Robert Pollar kalbėdamas Kongrese pasakė, kad reguliacijos dėl atomų nepakankamai aiškios ir griežtos, dėl to trukdo atominei energijai sklandžiai veikti ir dėl to nesiliaus balsai apie jos grėsmę publikai.

— Salvadora vyriausybė ima si priemonių neleisti atsistatius tarptautinės brigados kariams įsistiprinti Centrinėje Amerikoje.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPEŠTINGAI ĮSPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Turime po kelias RETAS KNYGAS

1. Kun. M. Valadkos UŽ LAISVĄ LIETUVI Minkšti viršeliai, 410 psl. \$10.00
2. V. Biržiškos SENOVES LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I ir II dalis. Minkšti viršeliai \$10.00
3. A. Ambrosės CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Minkšti viršeliai \$15.00
4. J. Laukio ORAKULAS. 414 psl. Minkšti viršeliai \$10.00

Cekį reikia išrašyti:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St.

Chicago, Ill., 60608

Pridėti dolerį pašto išlaidoms.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gysa kalba, struktūra. 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kėndius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos antraukla nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 140 psl., kainuoja \$2.00.

Dr. Juozas B. Kėndius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai D.L.K. Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 111 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas ir citas knygas galima įsigyti atsiimant iš Naujienos arba atsiuntus čekį su vizitine perlaide

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAVARTAI DOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 250 psl., leidžiamas 1908 metų įvykių, Jablonackio ir Totoraičio jaunais dienais ir sukurėjų. \$4.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONĖS. Kėlonės po Europą įspūdingai. Dabar tik \$2.00. Kaina taip pat užsakyti pašto, atsiuntus čekį arba money order, prie nurodant kainos pridėdant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-4106

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	pusel metų	\$18.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$9.00
	vienam mėnesiui	\$3.00
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per 6 months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$18.00 per 6 months, \$9.00 per 3 months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$33.00
	pusel metų	\$18.00
	vienam mėnesiui	\$3.00
20 cents per copy.	Užsieniuose:	
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:	metams	\$34.00
	pusel metų	\$18.00
	vienam mėnesiui	\$3.00
Chicago ir priemiesčiuose:		
metams	\$33.00	
pusel metų	\$18.00	
trims mėnesiams	\$9.00	
vienam mėnesiui	\$3.00	
JAV vietose:		
metams	\$34.00	
pusel metų	\$18.00	
trims mėnesiams	\$9.00	
vienam mėnesiui	\$3.00	
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Sekmadienis — iki 12 val.		

- 300 rusų šnipų zuja New Yorke, - tvirtina A. Ševčenka

Jokioje kitoje pasaulio vietoje nėra tiek daug sovietų šnipų, kiek jų yra Jungtinėse Tautose. Vien tik New Yorke zuja 300 rusų šnipų, — vakar radijo ir televizijos bangomis pareiškė Arkadijus Ševčenka, buvęs slapto sovietų saugumo aukštas pareigūnas (KNG), Jungtinių Tautų saugumo tarybos reikalų vedėjas, sovietų delegacijos viršininkas ir šnipas bei tarnautojų prižiūrėtojas.

Arkadijus Ševčenka buvo glaudus Jungt. Tautų sekretoriaus pavaduotojas, įtakingas sovietų delegacijos narys, išėjęs visas sovietinės šnipinėjimo ir šnipų organizavimo mokyklas. Būdamas gabus mokinytis, jis greitai prasiskynė kelią Jungtinėse Tautose ir kasdien informuodavo savo bendradarbius apie komunistų planus.

Arkadijus Ševčenka buvo veiklus ir gabus sovietinio saugumo narys. Jis buvo ne paprastas čekistas, bet viršininkas. Jis buvo baigęs sovietų policijos saugumo mokyklas, universitete studijavo tarptautinę teisę ir kalbas. Be rusų kalbos, Ševčenka kalbėjo prancūziškai, vokiškai ir angliškai. Jis buvo mandagus, veiklus ir draugiškas. Trumpas kalbas jis galėjo pasakyti kelio mis kalbomis. Saugumo taryboje jis susikalbėdavo ke liomis kalbomis.

Praeitais metais A. Ševčenka nesutarė su savo viršininku Kremliu apie paskirtą pareigūnų ištikimybę. Sovietų valdžia norėjo, kad sovietų pareigūnai, paskirti atsakomingsoms Jungtinių Tautų pareigoms, būtų ištikimi sovietų pareigūnams, kol jie eina atsakingas tarptautinės organizacijos nario pareigas.

Tuo tarpu Ševčenka tvirtino, kad Jungt. Tautų pareigūnai privalo būti ištikimi Jungtinėms Tautoms ir tarptautinei organizacijai.

Ševčenka norėjo būti ištikimas Jungt. Tautų Saugumo tarybai, tuo tarpu čekos viršininkas Andropovas reikalavo, kad jis praneštų sovietų agentams visas informacijas, kurias jis gaudavo Saugumo taryboje. Ševčen-

ka pasirinko laisvąjį pasaulį, pirmą eilinę Ameriką. Jis pranešė Jungtinių Tautų Saugumo tarybai, kad Sovietų Sąjungos jis negali šioje tarptautinėje įstaigoje rusus atstovauti. Tuo tarpu jis susižinojo su savo žmona ir mažais vaikais. Jis buvo pasiryžęs bendradarbiauti su Jungtinėmis Tautomis.

New Yorke veikusieji Sovietų šnipai sužinojo apie Ševčenkos nenorą tarnauti sovietų valdžiai, New Yorke, taip, kaip užpraėitą savaitę sovietų šnipai, sužinoję apie A. Godunovo norą pasilikti Amerikoje, tuo jau suėmė jo žmoną L. Vlasovą ir išvežė į Sovietų Sąjungą.

Panašiai jie pasielgė ir su Ševčenkos žmona bei dukterimi. Sovietų valdžia pasielgė taip, kaip su Vlasova. Ją prievarta išvežė Maskvon. Ševčenkos žmona, pakavosi porą savaitę Maskvoje ir patyrusi apie sovietų policijos apgaule, nusišovė. Gal ją nušovė sovietų saugumiečiai, o vėliau paskelbė, kad ji pati nusižudė.

Ševčenko gavo tremtinio teises Amerikoje. Jis žino, kaip veikia sovietų čeka Amerikoje. Jis norėjo dar pasimatyti su savo žmona, bet ji buvo išvežta į Maskvą ir ten nužudyta. Oficialiai buvo paskelbta, kad ji nusižudė, bet Ševčenko žino, kaip žmonės, pakliuvę į čekistų rankas, miršta. Ševčenka kuris laikas slapstėsi ir tylėjo. Geri žmonės jam padėjo apsisaugoti nuo sovietų šnipų.

A. Ševčenka, baigęs sovietų teisės mokslus, ir baigęs aukščiausius KGB kursus, buvo pusėtinai informuotas apie sovietinės teisės plonybes. Jis taip pat žinojo kas buvo galutinas visų sovietinių teisų arbitras. Tai buvo jo viršininkas, siuntęs jį į tarptautinę organizaciją svarbioms tarptautinės organizacijos pareigoms.

Ševčenka taip pat žinojo, kad jis užimdams Jungtinių Tautų Saugumo tarybos reikalų vedėjo pareigas, turės prisiekti. Priesaikoje yra žodžiai, liepią kiekvienam pareigūnui priesaikos laikytis. Jis atsiminė jam gavo laiku pakištą Andropovo priesaiką, bet jam iš akių negalėjo pranykti Jungtinių Tautų sekretoriaus atneštą priesaiką pastudijuoti, kad šėkančią dieną galėtų pasirašyti be jokios baimės ir be abejonių.

Jam reikėjo spręsti: duoti sovietų agentūrai Saugumo taryboje gautas visas informacijas, ar neduoti, kaip priesaika reikalavo. Jis užvedė ginčą su Amerikoje buvusiu savo viršininku ir pradėjo diskusijas su Maskvoj likusiu vyriausiu KGB viršininku. Sąžinė jam liepė niekam, iskaitant ir sovietų agentus, slaptų Saugumo tarybos informacijų neduoti, Jis taip apsisprendė ir laikėsi.

Už poros dienų gavo įsakymą tuojau skristi į Maskvą, esą reikalingos svarbios naujos instrukcijos. Tokio įsakymo svarbą Ševčenka suprato ir nutarė į Maskvą nesikristi. Vietoj kelionės į Maskvą, jis susitiko kelis savo draugus amerikiečius, išpasakojo savo tragediją ir paprašė leisti pasilikti Amerikoje.

Ševčenko labai brangiai užmokėjo už šį drąsų žingsnį. Jis neteko darbo, šeimos, namų, bet jis tapo laisvas žmogus. Jam jaučiau būti su laisvais žmonėmis.

TAISOME KLAIDA

Praeitą pirmadienio (rugs. 24 d.) įžanginio antroje skiltyje padaryta labai nemaloni korektūros klaida. Kalba visą laiką ėjo apie frontininkus, bet antro skirsnelio viduryje, sakinytis šitaip pradėtas: "Tautininkai katalikų judėjimą gerokai susilpnino pačioje Lietuvo-

vių kultūra galėtų atitinkamai pasireikšti, pasirodyti.

Šitaip teatro dalykas iš tolo, nors nemaža tiesos yra vienu ar kitu atžvilgiu ir svetimtaučių tvirtinimuose. Ypač jei sulyginame lietuvių kūninį paviršių su kitų tautų jaunimo tolygiu stoviu, tai teks pripažinti, kad Lietuvių tautos fizinės pajėgos nėra dar tinkamai sunaudotos, ir tuo atžvilgiu tame glūdi daug galimybės.

Bet visai kitaip teks manyti apie mūsų jaunuolius, jei pažvelgsim į juos iš arčiau. Vargu bau bus galima taip griežtai tvirtinti apie Lietuvos jaunų vyrų aukštą fizinį stovį.

Štai Dr. V. Tercijonas teisingai nusako, kad "bendrai imant karas, kurį galima pavadinti tautų stiprumo kvotimu, parodė, kad mes lietuviai nepriklausom prie užgrūdintų, kaip pav. žydai, ir neturim tokio atsparumo apsisaugoti nuo ligų ir išmirimo."

1922 m. daktarų žurnalas "Medicina" ir atkreipė į tai savo dėmesį, pažymėdamas, kad "tautinių Lietuvos mažumų tarpe nėra nė vienos, kuri savo fizine organizacija būtų taip linkusi prie degeneracijos (išsigimimo), kaip lietuvių tauta".

Jei dar prie šito pridursim, kad alkoholio pavėgimas yra labai matyti pavergęs

lietuvių ir kad visai tautai jau gresia atkėholio tvanas, tai bus aišku, kad ir lytinis ištvirtinimas jau smarkiai isikibę lydi mūsų, svetimtaučių garbinama, jaunima.

Tautos fizinis menkėjimas gali būti pastebimas ir iš kitų pažymių, kaip pav. iš aukštųjų jausmų stovio ir judėjimo. Teisingu tos srities specialisto kunigo ir poeto Sabaliausko pastebėjimu: "pirmasai žingsnis į išsigimimą ir tikrasai jo ženklas ir asmeniui ir tautai esąs tai religijos žlugimas."

Mes priėjome prie tų pačių išvadų dėl tautos fizinio stovio benagrinėdami mūsų senovės tautinius žaidimus. Ir galime tvirtinti, kad mūsų jaunimas yra žymiai suglebes ir kūnu ir dorovė. Kūno gi stovį itin gerai ir bešališkai galima įvertinti tam tikru matavimų keliu. Ligšioliniai antropometriniai matavimai, kaip tik tą mūsų mintį patvirtina.

Apie tą patį dalinai kalba ir mūsų rašytojas Šeinius, švelniai paliesdamas, kad mūsų jaunimas susikuprinęs, negražiai eina. Merginos gi silpnakrūtinės o eina kripuliuodamos, tupčiodamos ir t. t. Bet geriausia tuo atžvilgiu įsiklausyti į pačių žmonių nuomonę apie save.

Iš esamų pas mane dokumentų daugelis artojų vaitoja: "Mes neturime laiko ir fizinio lavi-

AUDIATUR ET ALTERA PARS

KEISTAS RECENZENTAS

Čikaga, 1979 m. rugsėjo mėn. 24 d.

D. Gerb. "Naujienu" Redaktoriui, "Draugo" Redaktoriui be paaiškinimo gražinus neatspausdintą čia jungiamą straipsnį "Audiatūr et altera pars. Keistas recenzentas", prašome jį atspausdinti Jūsų red. "Naujienu" dienrašty, už ką reiškiame padėką — šį str. pasirašiusieji (V. Zemaitis, J. Žebrauskas, J. Tijiūnas, K. Povilaitis).

(Tęsinys)

Visa tai V. Trumpai davė preteksto pulti prof. dr. Kušnerį, ginti kalbininką J. Gerulį. Jis rašo: "Turint tai galvoje, reikia stebėtis tiesiog begėdiška Kušnerio drąsa, kai jis kalba apie Jurgio Gerulio ir kitų kalbininkų darbus kaip "apie propagandinius pamfletus", o juos pačius vadina "išsigimėliais" (p. 118)". V. Trumpa išsimaigęs puola ir vertėją: "Reikia stebėtis ir mūsų vertėjo nesorientavimu, kai jis šias propagandines Kušnerio eilutes pabraukdamas, rodo joms pritarimą".

Kaip matysime, ir Kušneris, ir vertėjas A. Tenisonas yra pilnoje tvarkoje, o "visiška desorientacija čia serga pats V. Trumpa. Kušneris nieko naujo neišgalvojo, o tik pakartojo ir patvirtino, kas Neprikli. Lietuvoje laikais vyko mokslininkų kovos arenoje su vokiečiais naciais, pasišovusiais "suprūsininti", tiksliau germanizuoti senus Rytprūsius draug su Klaipėdos Lietuvai prijungtu kraštu. Jei V. Trumpa prisimena ką kalbėjo Fridrichas Antrasis ir ką darė Stalinas su savo pypke, tai daug labiau turėtų prisiminti ko šie kė vokiečiai naciai ir jų indoktrinavo ir jų indoktrinavo. Istorikų Z. (net mūsų šaliai!). Jie tvirtina, Ivinški paskatinę parašyti diser-

je, o dabar katalikus baigia ardyti..." Turėjo būti ne "Tautininkai", bet "Frontininkai". Suklaidintus atsi-prašome.

taciją apie tai, kaip 16 šimtmetų Lietuvos ūkininkai baudžiauninkai, sunkių pragyvenimo sąlygų priversti, bėgo masiniai i Rytprūsius ir juos kolonizavo. Iš tikrųjų, dar sunkesnė tals laikais baudžiauninė padėtis buvo Mažosios Lietuvos ūkininkų, kurie bėgo ir apgyveno Sūduvos (Suvalkijos) didelių girių plotus. Kalbininkui Antanui Šaliui buvo duota parašyti visai nekalta apie žemaičių tarmes disertacija. Bet, be tarmių aprašymo, jis turėjo, sekdamas kalb. J. Gerulį, įrodinėjusi sūduvių "prūsiškumą", įrodyti, kad ir senieji nadruviai bei skalviai (Klaipėdos krašto gyventojai) būvę ne lietuviai, bet prūsai. Po to, citomis iš Salio ir Ivinškio disertacijų, vokiečiai naciai savo pamfletuose nuolat primindavo, kad ir lietuvių mokslininkai tą patį, ką ir jie, tvirtina...

Lenkų kalbininkas A. Katiński (Jacwicz, Lodz, 1953 m. 163 psl.) rašo: "Panašiai K. Būgai, taip pat kitas žinomas lietuvių kalbininkas A. Salys įtvirtin-gus (sūduvių) priskyre prie prūsų. Joks istorinis šaltinis neparemia tokio tvirtinimo". Prieš Georg Gerulio ir jo bendrininkų (prof. Trautman, G. ir H. Mortenzen, dr. P. Karge, Gaerte ir kt.) nacių tezes išėjo kovoti visa eilė lietuvių mokslininkų: V. Vileišis, prof. Ignas Jonynas, K. Jablonskis, prof. dr. Šapoka, prof. Pakarklis ir kiti.

P. Pakarklis savo brošiūroje "Mažoji Lietuva vokiečių mokslo šviesoje" (1935 m.) rašo: "Naujomis pažatūroms apie Mažosios Lietuvos gyventojų tautybę žiloje senovėje susidaryti bei įsigalėti Vokietijoje, daugiausia bus nuspėjęs prof. Gerulis." (Bus daugiau)

SKAITYK PATS IR PARAGINI DAR KITUS SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

KAR. DINEIKA

Ideali kūno kultūra lietuvių tautai

BENDRI PRINCIPAI LIETUVOS ŠAULIŲ KŪNO KULTŪROS EIGAI NUSTATYTI

Lietuvos šauliams — sušaulinti visą šalį, stiprinant tautos sveikatą ir pajėgumą.

Lietuvos šauliai galėtų pasidžiaugti svetimtaučių atsiliepimais apie lietuvių jaunikajū kūno sveikatą ir pajėgumą.

Anglas Francis Mc. Cullagh, apsilankęs Lietuvos oro laivyne ir išžiūrėjęs į rinkinius Lietuvos jaunuolius, guodžiasi sakdamas, kad jauni vyrai, stovi labai aukštai fizinio atžvilgiu, nes tame ramiame žemdirbių krašte (Lietuvoj) jūs galite rasti neišsemiamą skaičių sveikų vaikų su tvirta kūno sveikata, geriausiu regėjimu ir geležiniais dirksniais.

O šveicarietis prof. dr. Juozas Eretas net tvirtina, kad fizinis lavinimas išvystys nuostabiai didelės, nuo amžių atitinkamai nesunaudo-tas, Lietuvių Tautos fizinės pajėgas. Kūno kultūros uždavinys Lietuvoje dėl to aiškus. Duoti dvasinėms ir kultūrinėms vertybėms atitinkamą instrumentą (sveiką, šlifuo-tą, gražų, moka-n-tį kėsti gyvenimo sunkumus kūną), kuriuo lietu-

nimo nedarome ir nemanome daryti todėl, kad mes užtenkamai fiziniai lavinamės prie žagrės ir vakare vos kojas pavalkame." Tai charakteringas kai kurių šaulių balsas. I jį privalo įsiklausyti ir padarius atitinkamų išvadų, kas galima atitaisyti, kad ir vien per jaunąją kartą, įtoba, kad turimo laisvo laiko visai pakaktų sodiečiam, kad bent kiek sau gero padarytų.

Nelinksma išvada seka iš tų faktų.

(Bus daugiau)

KAZYS SKIRPA

Pasiūlymas Lietuvos kariuomenei organizuoti

(Tęsa)

Paduodamas tatau aukščiau cituotus rastus, manau, kad juos perskaitys ir tie, kurie tuo metu šioje srityje veiks. Ir be abejo, jie nepašyšktaus pasidalinti su platesne skaitančia visuomene išli-kusiais dar atsiminimais ir tuo plačiau nušviesti mūsų ginkluotų pajėgų organizavimo pirmus žingsnius.

Kapitonas V. Steponaitis (Pabaiga)

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINĘ CHIRURGIJĄ
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community kliniko
Medicinos direktorius
1938 S. Main Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2638 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-7840
Residencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ.
Ofisas 2632 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm. antrą, trečią,
penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai — Protezės. Mod. ban-
džiai. Speciali pagalba klijams.
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1
2826 West 63rd St. Chicago, IL 60629
Telef.: PRospect 6-5084

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. BERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
su įveikimo atstumu.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos N WOP, 1490 KIL A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 3:00
-3:30 val. popiet, šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmeck 4-2412
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki
penktadienio 9 val. vak.
Visos laidos iki WOP, 1490 AM bangos.
St. Petersburg, Fla. 5:30 val. p.p.
iki WTIS stoties 1110-AM bangos.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

VOLDEMARININKAI VOKIEČIŲ OKUPACIJOS METAIS

JUOŽAS AMBRAZEVIČIUS

(Tęsinys)

Kilo skandalas: rinktinės sta-
bas atsiųsto teksto visai nepa-
teikė kariam: kariai, iš šalies
išgirdę, apie Harmo priesaikos
tekstą, nenorėjo nė klausyti apie
priesaiką. Pagrindinė spauda
tuojau vokiečius demaskavo:
"Šis įvykis — tai skandalinga
likrovė, dar kartą įrodanti, kaip
greitai ir su kokių brutalumu
vok. bando laužyti duotus pa-
žadus. Lietuviai gi neprisiekė ir
neprisiekė vok. pol. vadų kuria-
miems dievams" (N. Lietuva
1944. IV. 16.).

Vokiečiai įsitikino, kad viet-
ninė rinktinė nebus jų klusnus
įrankis kaip ROA ar pranašus
kariniai daliniai. Jie ryžosi rink-
tinę sulikviduoti.

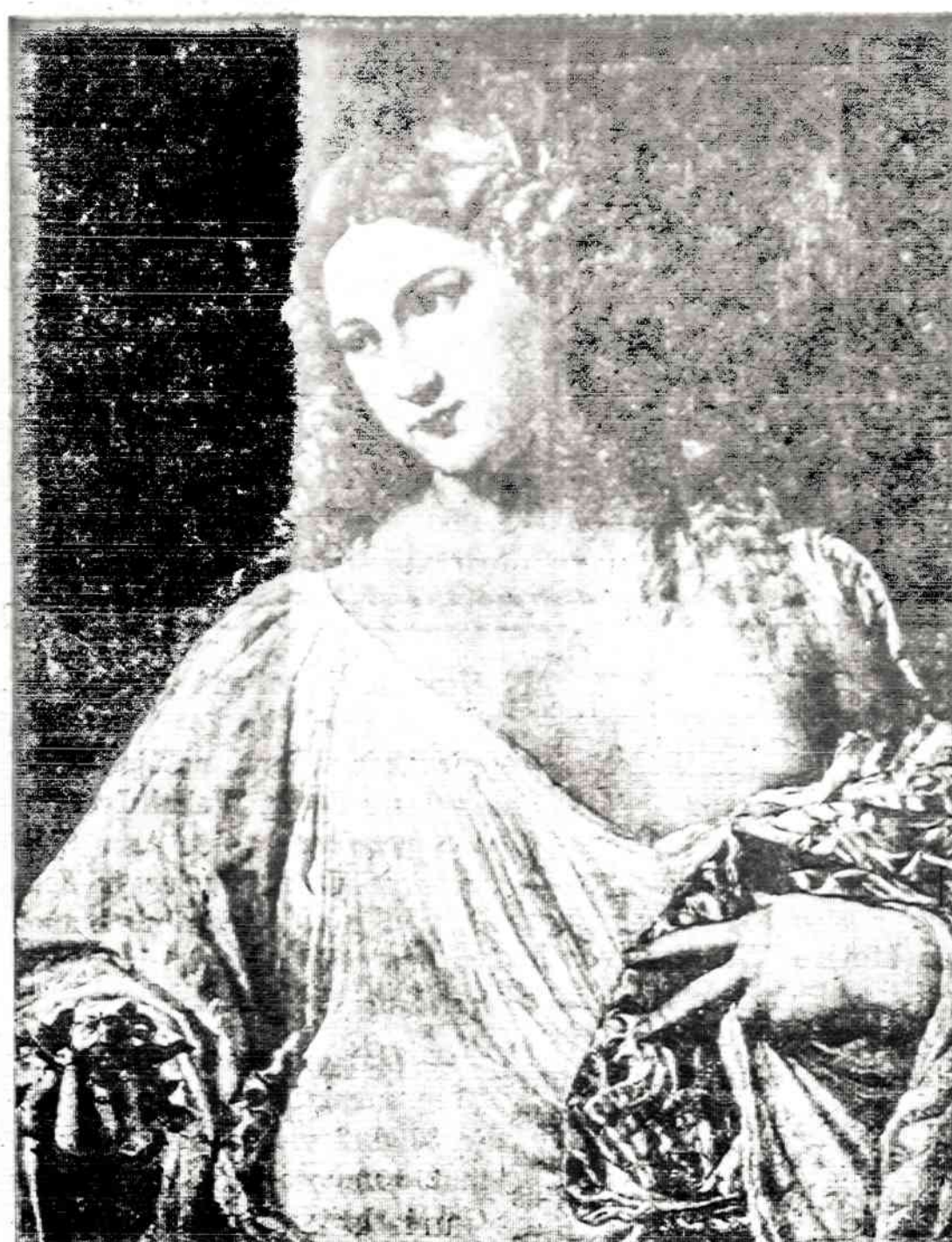
(8) Rinktinės finalas. — Zi-
nodami lietuvių ir rinktinės vy-
rų nuotakas, vokiečiai rinktinės
likvidaciją ėmė rengti "psi-
chologiskai", naujais reikalavi-
mais. Pirmiausia SS bei policij-
jos visam Ostlandui vadas gen.
Jeckeln 1944 kovo pradžioje pa-
reikalavo 70,000-80,000 vyrų į
padedamąją tarnybą, grasindas
"generalinės gubernijos"
(Lenkijos) režimu, jei tas rei-
kalavimas nebus įvykdytas.

"Kovo 22 Plechavičius buvo
iškvietas pas vokiečių šiaurės
fronto vadą feldmaršalą Model.
Ten buvo nuvykęs ir Jeckeln.
Ten buvo nurodyta: iki balan-
džio 15 surinkti 15 naujų batali-
onų, 9,000 vyrų, ir juos atiduoti
vokiečių kariuomenei. Šie batali-
onai buvo numatyti aerodromų
apsaugai ir kitai fronto
užnugario tarnybai. Be to,
buvo pabrėžta, kad tie batali-
onai būsią panaudoti tik vokie-
čių šiaurės fronto pietinėje da-
lyje, t. y. jie, esą, tiesiogiai gin-
sias ir pacią Lietuvą. Gen. Ple-
chavičius pažadėjo apsvaistinti
ši reikalą. Po to Kaune prasidė-
jo pasitarimai šiuo reikalu. Vo-
kiečiai reikalavo, kad batalio-
nai būtų greičiau suformuoti.
Rinktinės vadovybė delse ir įti-
kinėjo, kad tokia mobilizacija
nepasiseksianti" (S. Raštikas.

Kovose dėl Lietuvos II, 345 p.).
Pagaliau balandį 5 Plecha-
vičius nuo viso to projekto at-
sisakė. R. Raštikas: jau rytojaus
dieną "balandžio 6 dieną gene-
ralinės komisijos on Renteln
pareikalavo 80,000 darbininkų
Vokietijai. Pagaliau balan-
džio 15-16 d. vėn Renteln ul-
timatyviai pareikalavo, kad tuo-
jau būtų paskelbta mobilizaci-
ja. Buvo pagrasinta, kad dėl šio
reikalavimo neįspildymo vokie-
čiai laikysią lietuvių tautą ka-
riaujamą su Vokietija. Tuo
pačiu metu atėjo dar naujas
Jeckelno reikalavimas — su-
rinkti 30,000 lietuvių į vo-
kiečių karo aviaciją. Visas šis
reikalas baigėsi tuo, kad balan-
džio 28 dieną g. Plechavičius per
radiją paskelbė vokiečių reika-
lų mobilizaciją" (S. Raš-
tikas. Kovose dėl Lietuvos II,
345 p.). Turėjo būti pašaukti
18-45 metų amžiaus vyrai.

I tą reikalavimą pagrindinė
spauda paskelbė griežta — ne.
Vyriausiojo Lietuvos Išlaivini-
mo Komiteto pareiškime 1944.
IV. 29 tas ne skambėjo šiais žo-
džiais:

"Mes parodėme daug geros
valios ir norų, mes norėjome
suoorganizuoti savo ginkluotąsias
pajėgas, išvalyti kraštą nuo
banditų, saugoti ir ginti jį nuo
bolševikų veržimosi. Deja,
ši mūsų pasiryžimą atmetė. Jie
pareikalavo, kaip matyti iš gen.
Plechavičiaus atsisakymo, 'ko-
voti be rezervų'. Ir nurodė,
bus panaudoti Lietuvos. Taigi
šia mobilizacija... vokiečiai
reikalauja mūsų tautos sūnų į
Vakarų, į Vokietijos bombar-
duojamus rajonus ir miestus,
tikrąjį jie reikalauja kovoti
ne prieš bolševizmą, bet prieš
anglius ir amerikiečius... Lie-
tuviai! Jokių interesų Vakaruo-
se neturėjome ir neturime ir
ten savo aukų neduosime. Tuo
labiau, kad tokiu atveju mūsų
tauta ir valstybė būtų bandoma
pastatyti Anglijos ir Amerikos
priešų padėtyje, priešų tų ša-

TITANAS

Venera

lių, kurios pripažįsta mūsų va-
lybių nepriklausomybę ir ku-
riose ir šiandien veikia Lietu-
vos valstybės pasiuntinybės."
"Todėl laikydami neabejo-
tinai teisingo mūsų nusistaty-
mo — neduoti savo sūnų mir-
čiai už svetinus mūsų tautai ir
valstybei interesus, — tvirtai ir
ryžtingai saugosime savo jau-
nimą mūsų Tautos ir Valstybės
Laisvės kovai, galinam bolše-
vizmo veržimuisi ir kitiems
anarchiniams karo baigmėje iš-
kilsiantiems judėjimams su-
stramdyti. Jį saugosime Lietu-
vos išlaisvinimui. Mes čia buvo-
me, esame ir būsim kieti ir ne-
palaužiami."

"Mūsų visų šventa pareiga
yra laikytis mūsų teisės pasilik-
ti Lietuvoje Tėvynės prisikėli-
mui. Kiekvienas, kurį mobiliza-
cija paliečia, ir kiekvienas, ku-
ris tariamai įpareigojamas mo-
bilizaciją vykdyti, — turi pilną
teisę, saugomą tarptautinių
nuostatų, ir taufinę pareigą,
saugomą lietuvių proto ir šir-
dies, mobilizacijų įsakymų
nevykdyti."

Mobilizacija nepavyko. Al-
mostera tvenkėsi.

Vokiečių SS ir policijos vadas
gen. mjr. Harm buvo atleistas,
ir į jo vietą gegužės 5 dieną bu-
vo paskirtas SS Brigadefuehrer
policijos gen. mjr. Hintze...
"Gegužės 9 dieną rinktinės sta-
be buvo gautas Hintze raštas,
kad Jeckeln (iš Rygos) įsaky-
nu (įsakymas esą buvęs balan-
džio 15 dienos) Vilniaus krašte
esantieji vietinės rinktinės ba-
talionai (jų ten buvo 7) pereit-
na betarpiškon paties Jeckelno
vaktžion, kad visi kiti batalio-
nai, visos vietinės rinktinės ko-
mandantūros apskrityse ir visi
kiti rinktinės daliniai pe eim

vokiečių sričių komisarių (Ge-
bietskommissare) valdžion, kad
visi lietuvių batalionai gausią
vokiečių SS uniformas, turėsią
sveikintis hitleriškai, t. y. pa-
keldami ranką, ir kad nuo šiol
jie esą pavadinti vokiečių poli-
cijų pagalbiniais batalionais."

"Vietinės rinktinės vadovybė
atsisakė vykdyti šį įsakymą,
nes jis prieštaravo visiems an-
kstesniems susitarimams.
Rinktinė išsiuntinėjo batalio-
nams šio įsakymus, nurodydama,
kad jie turi klausyti tik sa-
vo lietuvių vadovybės" (S. Raš-
tikas. Kovose dėl Lietuvos II,
346 p.).

Rinktinės vadovybė įsakė
pradėti patyliomis vietinės rink-
tinės demobilizaciją. Ypačiai
rūpėjo, kad į vokiečių pinkles
nepatektų kariūnai Mariampol-
ėje — pusantrą tūkstančio lie-
tuvių šaučiausio jaunimo. Šią
operaciją sklandžiai įvykdė
gen. stabo pulk. A. Sova, rink-
tinėje mobilizacinio skyriaus
viršininkas. Gestapo negalėjo to
nepatirti. Ir tuojau, 1944 gegu-
žės 15 užsimojo lemiamam
smūgiui prieš rinktinę.
(Bus daugiau)

SUSIRINKIMU PRANEŠIMAI

Joniskiečių Labdarybės ir Kultūros
klubo posėstoginis susirinkimas
įvyks aštadienį, spalio 2 d., 1 val.
popiet. Vietu salėje 2455 W. 47 St.
Visi nariai ir norintieji būti nariais
kviečiami atsisakyti. Bus daug svar-
bių pasitarimų ateities reikalais. Po
susirinkimo bus vakas.

A. Kaly

FIGURE HEAD DISEASE

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS
THAT ARE ALLOWING SAFE
FOLLOWING DISTANCES...

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF
THERE'S A SUDDEN STOP WHILE
YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY...

IF YOU DRIVE AT THE
MINIMUM SPEED SET IN
THE RIGHT LANE.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Dievas yra dvasia ir jo garbintojai turi garbinti jį dvasia ir
tiesa". — Jono 4:24.

Reikia nuolat atsiminti, kad Dievas, kurio akivaizdoje mes esame, yra
dvasinė esybė, turinti neribotą galybę. Jis pažįsta mūsų mintis ir visus
širdies sumanymus; todėl tikras ir jam patinkamas garbinimas turi būti
darytas iš tikros širdies, dvasioje ir tiesoje. Esamuoju laiku nėra daug
tokių, kurie taip daro. Ateityje, Tūkstantmetiniame amžiuje, kuomet Dievo
pažinimas bus visuotinis ir kuomet visa žmonija bus išgelbėta iš nuodėmės
ir palaiminta, pradinis Dievo meilės ištatymas bus vėl parašytas žmogaus
širdyje. Tačiau vertais ir tinkamais gauti amžinąjį gyvenimą bus pripa-
žinti tik tie, kurie klausys ir garbins Dievą dvasioje ir tiesoje.

SV. RASTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N. Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS — DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS (LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4416

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

Nežinot, kad Amerikos žemės ūkis yra produktiviausias visame pasaulyje, tačiau daug importuojama mėsos ir cukraus. Trečioje vietoje yra kava, kurios Amerikoje neuagrinama. Cukraus pramonė duoda krašto ekonomijai produktų už \$10.5 milijonų. Joje dirba virš 100,000 asmenų. Paskutinių metų šiai pramonei sakai grąsina dumpingu užsienio valstybės. Kongresas planuoja išleisti įstatymą, apsaugojant cukraus pramonę, kad ją sunaikintų, nepasikartotų kainų kilimas, kaip kad importuojamos alyvos bei benzino.

Amerikiečių mėgstamiausias prieskonis yra pipirai: jų per metus sunaudojama apie 40 milijonų svarų.

Stefanija Stasiene Draugo rugsėjo 22 d. Moterų skyriuje tarp kita taip rašo apie agurkus:

"Nors agurkus mėgome ir nemažai jų suvartodavome, tačiau daug reikšmės jiems niekad nebuvo skiriama, nes 95 proc. jų medžiagos sudaro vanduo. Šiandien žiūrime kitaip į agurkus ir jiems suteikiama kur kas daugiau reikšmės mūsų mityboje."

Salia vitaminų ir mineralų agurkuose randami ypatingi elementai, kurie palengvina organizmui pasisavinti geriau baltymus ir vitaminą B2, esančius kituose maisto produktuose.

Dėl to patartina su mėsais kais patiekalais visuomet valgyti kartu ir agurkus. Agurkai, žinoma, turi ir savų baltymų. Be to, juose yra ir vitaminų: C, E, B2. Salia vitaminų randama ir jodo, mineralinių druskų.

Artėjant rudenii gerai yra žinoti obuolių puošnų receptus. Supliti ir puodą kvartą obuolių sulčių ir stiklinę avičių sulčių, įdėti citrinos žievelės ir citrinos, užvirinti, supilstyti į stiklines. Galima įdėti cukraus.

PLATINIMO VAJAUS ANTROJI FAZĖ

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmenišką dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

Naujiems skaitytojams, užsisakantiems Naujienas iki šių metų pabaigos, duodama nuolaida. Kviečiame pasinaudoti proga.

NUO SPALIO PRADŽIOS IKI ŠIŲ METŲ PABAIGOS NAUJIEMS SKAITYTOJAMS SIŪSIME NAUJENAS UŽ 8 DOLERIUS.

Nuoširdžiai kviečiame visas ir visus į platinimo vajuos taktą!

Prenumeratos pratęsimu, užsakymu, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

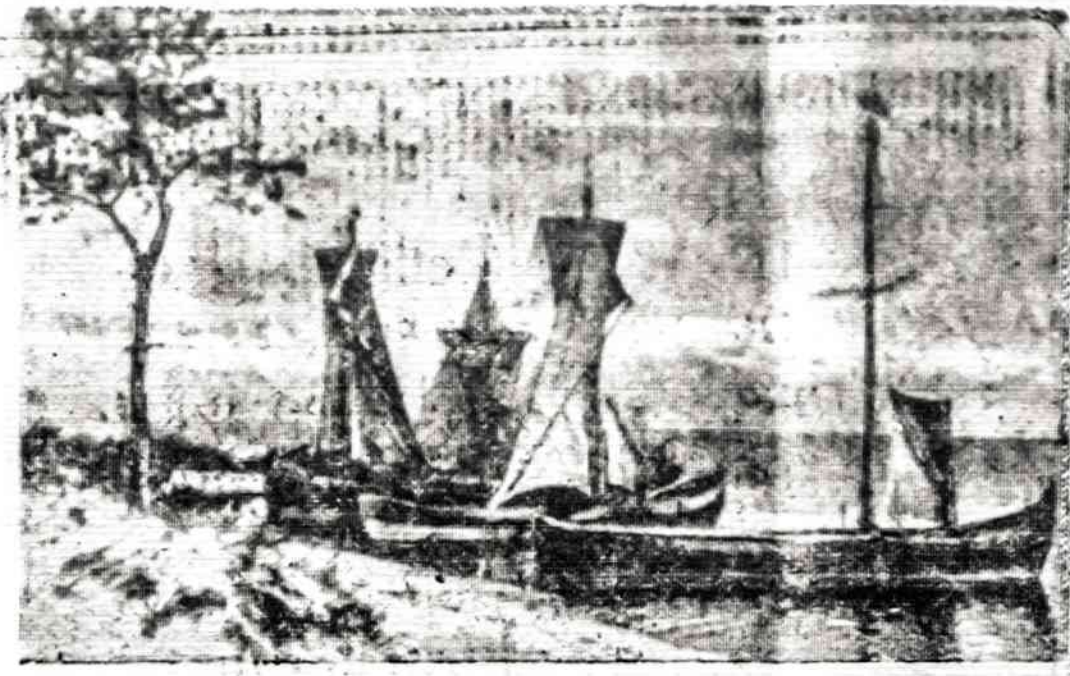
Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede dol.
Pavardė ir vardas
Adresas

Užsakau Naujienas kaip dovaną savo kuris yra naujas skaitytojas. Priede dol.
Pavardė ir vardas
Adresas

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė

Platinimo vajuos proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus dol.
Pavardė ir vardas
Adresas

Platinimo vajuos proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.
Pavardė ir vardas
Adresas

TRUMPAI

Don Varno Amerikos Lejono Postas Nr. 986 ir Pagelbinis Moterų Vienetas įvesdins naujus valdybos narius šeštadienį, rugsėjo 29 d., 8 val. vak., pošto salėje, 6816 So. Western Ave. Dabartinis komandieris William J. Petrusis praneša, kad šių metų valdybą sudaro: Julius Levanas — komandieris, Bronius Mikėnas — 1-mas vicekomandieris, Anthony Pargauskas — 2-ras vicekomandieris, Edward T. Pocius — adjuntas, Joseph P. Stanaitis — iždininkas. Kiti valdybos nariai yra Adam Anderson, kun. Anthony Švedas, Charles Petrila, James C. Radcliff, Frank Zogas ir dr. John J. Simonaitis. Įvesdinimo apeigas atliks Adam Anderson ir Anthony Pargauskas. Moterų Vieneto 1979-80 m. valdybą sudaro: pirm. Rita Radcliff, 1-ma vicepirm. Mary Jurgel, 2-ra vicepirm. Anelė Pocius, sekretorė Jean Pargauskas, ižd. Valerija Stanaitis, istorikė Frances pagal skolę.

M. Miškinytė

Urnežus, kapellionė Joanne Sobeckis, maršalka Josephine Waslauskas, vėliavų nešėjos Violet Jocius ir Stella Wabol. Įvesdinimo pareigas atliks Ann Shulmistras. Violet Jocius ir Jean Pargauskas po įvesdinimo apeigų bus vaišės. Nariai ir svečiai kviečiami dalyvauti.

Lietuvių spaudos atgavimo 75 m. sukakties minėjime rugsėjo 30 d. 3 val. popiet Lietuvių taut. namuose kun. dr. Pranas Gaidska skaitys paskaitą "Programa atliks solistė Margarita Momkienė, muzikas Alvydas Vasaitis. Neolituhanės Jolita Kriaučiūnaitė ir Danutė Mikuzienė skaitys draudžiamąjį laikmečio ir vėlesnės spaudos istorias. Įėjimas laisvas. Rengia Korpi! Neo-Lithuania.

Lietuvių Jaunimo diena rengiama L.B. Vakarų apygardos Los Angeles, Cal., įvyks spalio 6 ir 7 dienomis Sv. Kazimierio parapijos salėje. Abi dienas talentingasis jaunimas žavės viščiopirm. Mary Jurgel, 2-ra vicepirm. Anelė Pocius, sekretorė Jean Pargauskas, ižd. Valerija Stanaitis, istorikė Frances pagal skolę.

Los Angeles Sv. Kazimierio lietuvių parapijos metinis bazas

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDELIO

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

V. VALANTINAS

Everyone has chain fever and we've got the selection and prices to prove it. All styles... all widths and lengths... all great value and all

in 14k gold from Italy

40% off

14k Gold Charms — 30% off

14k Gold Earrings — 30% off

14k & 18k Religious Medals — 30% off

HAIL Beauty Supply, Inc.

3221 W. 63rd St.

Open Daily 9:30 to 6:00 p.m. & 10:00 a.m. to 5:00 p.m. on Sat.

ro banketas įvyks spalio 20 dieną didžiojoje parapijos salėje. Pradžią 7:30 val. vak. Meninėje programoje dalyvaus solistai Florencija Korsak ir John Lombardi.

Santa Monica Lietuvių klubas ruošia tradicinį rudens balių spalio 6 d., 7 val. vak. Miramar-Sheraton viešbutyje. Bus vakarienė, šokiai, trumpa programa ir kiti įvairumai. Bilietai \$14 asmeniui. Juos platina bei vietas rezervuoja A. Devenienė, A. Markevičius, A. Milaknis ir V. B. Raulinaitienė.

Chicago miesto kolegijų vadovybė siūlo išgiti kolegijos diplomą iš gyvenimo patirties laikant egzaminus. Pareiškimai laikyti egzaminus priimami iki spalio 18 d., informacijos teikiamos telefonu 977-2566.

L.K.V.S. "RAMOVE" Chicago Skyriaus narių susirinkimas įvyks š.m. rugsėjo mėn. 30 d. šeštadienį, 12.00 val. Jaunimo Centre.

Paskaita: Vilniaus Universiteto 400 metų sukaktis, skaitys iškili pedagogė, istorikė Alicija Rūgytė.

Skyriaus V-ba.

Chicago Lietuvių Taryba rengia ekskursiją autobusu į IX Amerikos Lietuvių Tarybos Kongresą, kuris įvyks Clevelande, Hollenden House patalpose, š.m. spalio mėn. 13-14 d. Autobusas iš Chicago išvyks spalio mėn. 12 d. (penktadienį) 6 val. vakare (Washtenaw ir 69 gt. kampas). Iš Clevelando grįžta į Chicago spalio 14 d. vakare. Kaina asmeniui ten ir atgal 35 doleriai. Pinigai sumokami iš anksto. Registruotis iki rugsėjo mėn. 28 d. Chicago Lietuvių Taryboje, 2606 W. 63rd St. (812) 778-6900 nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Informacijos teikiamos nurodant telefoną (Pr.)

SPECIALI 20% NUOLAIDA PRISTACIUS ŠI SKELBIMĄ. Aukšiniai ir sidabriniai rezeželiai, žiedai, gintariniai karoliai, auskarai ir kiti papuošalai PERKAME sidabrinės ir aukšinės monetos bei pašto ženklų kolekcijas. Mokame aukštą kainą. PATRIA, 4207 So. Sacramento - prie Archer. Tel. 247-5081 (Pr.)

DENGIAME ir taisome visų rūšių stogus. Garantuojame už savo darbą. Esame apdrausti ARVYDAS KIELA. Skambinti Tel. 434-9655 (PR)

Horoscopes or Astrologia Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necesary. ELINOR JAKSTO, 17 N STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 o. 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

juozo Šmotello

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Grazi, lengvai skaitytoma įdomi 250 puslapių knyga su krauta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkės lietuvių skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitu gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:

7114 S. Campbell Ave.,

Chicago, IL 60629.

KILLS FLEAS! KILLS TICKS!

Gentle pump action will not frighten pets. Sergeant's the pet care people.

©1979 Miller-Mortice Company, a subsidiary of A.H. Roberts Co., Richmond, Virginia 23230.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS. DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7747

8 KAMBARIU mūrinis bungalow, įrengtas šlepias, 3 tualetai, didelis garažas, arti Marijos mokyklos ir Sv. Kryžiaus ligoninės. Tuoju galima užimti.

2 PO 4 MŪRINIS Brighton Parke. Palikimas. \$47,000.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878,

839-1784 arba 839-5568.

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi apdrauda — INSURANCE BUTŲ NUOMAVIMAS — parduoti namo nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago Tel. 767-0600.

SKOKIE DOVENSHIRE

BY OWNER. \$189,500.00. 4-5 Bedrooms with Master Suite. 3 Baths, large Living Room, Dining Rm. 2 Family Rooms. 2 Car garage.

OPEN SUNDAYS

2 to 5 P.M. or By Appointment. 8915 N. Kilpatrick — 767-4208 MUST BE SEEN TO APPRECIATE

BUSS. OPP. — IN TOWN

Biznio Proga — Mieste

MARQUETTE PARKE parduodamas namas ir taverna. Dėl informacijos skambinti tel. 776-4956.

CEMETERY LOTS FOR SALE Kapinių sklypai pard.

3 GRAVE LOTS LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY Reasonable price. 476-7548

Powerful anti-itch drug you can buy without an Rx!

Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch drug ingredient with no prescription in BICOZENE. Use only as directed. The medically proven cream for itching.

BICOZENE

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali padėti teisininko Prano Šulo varuosta, — teisėjo Alphons Wells peržiūrėta. "Sūduvos" sleista knyga su legalizkomis ormonis.

Knyga su formomis gauti: Naujienų administracijos, 739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00, Pašto išlaidoms pridėti 90c.

Išdo departamentas savo buhalterijos knygoje vis tebeaiško Pirmojo Pasaulinio karo įskolas. Vien nuosimčių už tas įskolas susidarė \$16.2 milijono.

Bokassa nenorį grįžti į Centrinės Afrikos Respubliką, bet jis reikalauja, kad jam išleisti likusias žmonas su vaikais.

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI Turij Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose greit, garantuoti ir sažiningai. KLAUDIUS PUMPUTIS 4514 S. Talman Ave. Tel. 927-3559

D E M E S I O 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$106 pusmėčiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

A. TVERAS Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. R.Epublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY F. Zapolis, Agent 3208 1/2 W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60642, - 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

NAMŲ REMONTAS Langai — Dury — Porčiai — Cemento laiptai — Saligatvės ir kita. Kalbame lietuviškai Tel. 476-5635

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

BODY/FENDER MAN Top pay for good man with experience. Must have tools and be reliable. Good benefits. Clean Northwest Side Shop. No Floaters. MAYERS AUTO 545-5408

CHURCH CUSTODIAN BEVERLY Salary, benefits, plus apartment. Call: PASTOR PETERSON 445-7557 or 445-7558

RENTING IN GENERAL Nuomos

6 ROOMS—2 BEDROOMS Stove and refrigerator. Gas Heat. 1st floor. Occup. Nov. 1 \$150.00 a mo. 23rd and So. Albany. Near Schools and Church. Children welcome. 521-4119.